

zaaknummer 2012-T839 (2)

25 oktober 2013

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats], hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. N.D. Geraads,

tegen:

[naam],
geboren op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
lid van de Congregatie van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 26 maart 2013. Op 18 juni 2013 is bij de griffie een verweerschrift op het klaagschrift ingekomen van mr. R.P. Baetens namens aangeklaagde.

Op 11 september 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. N.D. Geraads. Tevens was ter ondersteuning van klager aanwezig de heer [naam]

Aangeklaagde is verschenen. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. R.P. Baetens.

Tijdens de zitting van de Klachtencommissie zijn klager en aangeklaagde buiten elkaars aanwezigheid door de Klachtencommissie gehoord.

2. De klacht

- 2.1. Gedurende zijn verblijf in [instelling] te [plaats] in de periode van ongeveer 1962 tot ongeveer 1970 is klager bij herhaling seksueel misbruikt. Vanaf ongeveer 12 jaar werd klager geplaatst op refter 3 waar aangeklaagde de scepter zwaaide. Op enig moment nodigde aangeklaagde klager uit om naar boven te gaan, naar de slaapzaal. Klager weet nog dat hij zich realiseerde dat het foute boel was.

Hij werd door aangeklaagde eerst helemaal in elkaar geslagen om daarna te worden getroost. Aangeklaagde streefde over de kleding en knoopte vervolgens de broek van klager los. Aangeklaagde betastte klagers geslachtsdelen en dwong klager hem af te trekken. Het is in klagers herinnering maar één keer gebeurd dat het werkelijk tot seksuele handelingen is gekomen. Aangeklaagde heeft wel verschillende pogingen gedaan.

Tijdens de zitting van de Klachtencommissie heeft klager aangegeven dat hij de periode van [dag] [maand] 1963 tot [dag] [maand] 1971 in [instelling] heeft verbleven. Voorts heeft hij verklaard dat het misbruik door aangeklaagde drie of vier keer heeft plaatsgevonden en dat het misbruik heeft bestaan uit aftrekken en pijpen. Ook heeft aangeklaagde zijn vinger in de anus van klager geduwd.

- 2.2. Klager is sinds de vroege jeugd bekend met psychiatrische problematiek. Hij lijdt aan angststoornissen, welke door de huisarts worden beschreven als extreem. Klager heeft in verband daarmee een WAO-uitkering. In een gerechtelijke procedure over de uitkering is door een deskundige, [naam] (neuroloog-psychiater) een onderzoek gedaan naar de psychiatrische klachten van klager. Het onderzoeksverslag van [naam] dateert uit oktober 1986, het geeft echter een goed beeld van de achtergronden van klager en de problematiek. In het onderzoeksverslag wordt niet gesproken over eventueel seksueel misbruik, maar wel van ernstige persoonlijkheidsproblematiek, waarvoor de oorzaak werd gezocht in de ouder-kind problematiek. Klager heeft in het verleden nooit over het misbruik kunnen praten, hetgeen verklaart waarom het misbruik in het onderzoeksverslag niet wordt genoemd. Klager beschrijft zijn hele leven al met een geheim rond te lopen. Dit geheim zou hij het liefst vergeten, verwijderen uit zijn hersenen. Klager geeft aan dat gesprekken met hulpverleners hem niet meer kunnen helpen, zo diep geworteld zitten de herinneringen. Praten over het misbruik is voor klager als het bekijken van een horrorfilm die steeds wordt herhaald. Klager heeft zichzelf nooit kunnen ontwikkelen. Hij beschrijft het nooit leuk te hebben gehad, hij kan niet lachen en zich ontspannen. Klager heeft inmiddels een WSW-indicatie, maar is momenteel volledig arbeidsongeschikt in verband met darmproblemen en hartstoornissen. Zijn gezondheid is slecht te noemen.
- 2.3. Klager wil zijn verhaal vertellen en voorkomen dat [instelling] vergeten zou worden. Hij is op zoek naar erkenning.

3. Het verweer

Mr. R.P. Baetens heeft namens aangeklaagde het volgende schriftelijke verweer gevoerd tegen de klacht:

Aangeklaagde vindt het werkelijk onbegrijpelijk, maar ook tot verdriet stemmend, dat zich bij klager een beleving van feitelijkheden heeft ontwikkeld die in werkelijkheid in het geheel niet hebben plaatsgevonden. Nog verdrietiger vindt aangeklaagde het dat hij in die beleving zo ten onrechte de rol van misbruik en/of geweldpleger opgedrongen heeft gekregen. Aangeklaagde was al langer bekend met het relaas van [naam] die zich dan nog beperkt tot een (verder totaal niet gespecificeerde) beschuldiging van mishandeling.

Aangeklaagde heeft eerder al een schriftelijke en afwijzende reactie gegeven aan [naam]. Hoe dan ook, de verklaring van [naam] biedt geen steunbewijs voor de klacht van klager.

Evenmin kan specifiek steunbewijs gevonden worden in de rapportage van de neuroloog-psychiater uit 1986 waaruit wel blijkt dat er psychiatrisch in ieder geval in die periode heel wat aan de hand was met klager, maar ondanks de uitgebreidheid van het onderzoeksrapport wordt met geen woord gerept over seksueel misbruik. Er wordt zelfs met geen woord gerept over negatieve ervaringen die klager juist in [instelling] zou hebben opgedaan, terwijl andere oorzaken van zijn psychische problemen wel degelijk worden benoemd.

Het gaat aangeklaagde bepaald te ver dat de juridisch adviseur van klager eenvoudig stelt dat klager in het verleden nooit over misbruik heeft kunnen praten en dat dat de enige verklaring zou zijn voor het feit dat het misbruik in het rapport niet wordt genoemd. Een andere verklaring, die aangeklaagde met overtuiging stelt, is dat het misbruik (door aangeklaagde) in het geheel niet heeft plaatsgevonden.

Kennelijk heeft klager pas voor het eerst in of omstreeks 2012 een beschuldiging inzake seksueel misbruik geformuleerd. Elk specifiek steunbewijs ontbreekt. Elk algemeen steunbewijs ontbreekt eveneens. Er is geen enkele andere klacht over aangeklaagde inzake grensoverschrijdend seksueel gedrag bekend bij aangeklaagde, bij de Congregatie en ook niet bij de Commissie Deetman, bij welke commissie in het geheel geen meldingen tegen aangeklaagde zijn binnengekomen.

Het rechtsbeginsel, dat een klacht vanzelfsprekend nooit gegrond kan worden geacht enkel en alleen op basis van het relaas van de klager zelf, geldt hier eveneens in volle omvang.

Met nadruk wordt verzocht deze klacht te voorzien van een advies tot ongegrondverklaring.

4. De beoordeling

- 4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.
- 4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.
- 4.3. Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat de klacht van een klager of klaagster wordt gesteund door ander bewijs op grond waarvan het aannemelijk wordt dat een aangeklaagde zich schuldig heeft gemaakt aan seksueel misbruik.

- 4.4. De verklaring van klager is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. In de thans voorliggende zaak zijn echter geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klager ondersteunen. De Klachtencommissie heeft kennisgenomen van het rapport van [naam] en de schriftelijke verklaring van mr. [naam] en stelt vast dat in deze stukken niet van seksueel misbruik door aangeklaagde wordt gesproken. De Klachtencommissie is dan ook van oordeel dat deze stukken niet voldoende kunnen bijdragen tot de aannemelijkheid dat klager seksueel is misbruikt door aangeklaagde.
- 4.5. Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard; waarmee overigens niet gezegd wil zijn dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn. Mocht er in de toekomst alsnog steunbewijs beschikbaar komen dan voorziet de Procedure in de mogelijkheid om van dit advies herziening te verzoeken.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de provinciale overste van de Congregatie van de Priesters van het Heilig Hart van Jezus de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 25 oktober 2013 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, mr. M.P.P.M. Merx en mr. P.R.M. van der Ven pr., leden, bijgestaan door M.H.J. Materman, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.